

Posudek diplomové práce

Jméno autora: **Jakub Štědroň**

Název práce: **Dějiny a přítomnost pozitivní diskriminace**

V vypracováno: **Praha, Filozofická fakulta UK, katedra kulturologie 2007**

Cílem práce Jakuba Štědroňe bylo představit dějiny a současný diskurs, který probíhá kolem problematiky afirmativní akce ve Spojených státech amerických. Zaměřil se přitom na oblast, kde je pozitivní diskriminace v současné době nejdiskutovanější, čili na pozitivní diskriminaci spojenou s rasovou tematikou.

Ve své práci Jakub Štědroň nejprve vymezuje pojmový aparát a předkládá základní právní dokumenty, které se pozitivní diskriminace dotýkají. Svůj zájem soustřeďuje nejen a americkou legislativu, ale i na mezinárodní dokumenty, včetně legislativy Evropské unie a České republiky.

Následně podává historický přehled problematiky rasové diskriminace v USA. Stručně zmiňuje téma otroctví, včetně migračních procesů, v jejichž rámci se černoši do USA dostali. Dále se zabývá postupným překonáváním rasové segregace. Je chvályhodné, že autor věnuje pozornost současně výkladu práva i jednotlivým historickým událostem, které vedly ke změnám veřejného mínění a změnám legislativním. Historickou retrospektivou mapuje jednotlivé kroky, jimiž se vláda USA snažila rektifikovat situaci. V této souvislosti se Jakub Štědroň vrací k tématu co to je pozitivní diskriminace. Vychází z tezí českého sociologa Tomáše Kamína a jeho článku „*Affirmative action – obrácená forma diskriminace?*“ Následně přechází na jednotlivé možné oblasti pozitivní diskriminace. Zabývá se pokusy pozitivní diskriminace v oblasti práce a zaměstnání, v oblasti mzdové politiky a zejména v oblasti vzdělávání.

V závěru práce se zabývá kritikou afirmativních akcí, respektive vytváření scénářů, jak afirmativní akce zaměřovat. Celkem logicky v této souvislosti ukazuje na zneužitelnost afirmativních akcí a na problematičnost směřování pozitivní diskriminace k rasovým nebo etnickým charakteristikám. Diskutuje i otázku pozitivní diskriminace na sociálních základech, jak říká, třídně orientované pozitivní diskriminace. Zdá se, že mu připadá spravedlivější než pozitivní diskriminace na rasových, nebo etnických základech. Pamětníci komunismu, který se pokoušel provádět pozitivní diskriminaci na sociálních základech a masivně, zejména v 50. letech, preferoval při vstupu na studium děti dělníků proti dětem inteligence, by byli jistě vůči tomuto přístupu opatrnější.

Jakub Štědroň se zaměřuje pouze na určitý typ afirmativní akce. Stejně by šlo ovšem téma zacílit na otázku pozitivní diskriminace vůči tělesně postiženým, mládeži, seniorům a dalším skupinám. Zde je však pozitivní diskriminace v současné době mnohem méně diskutována.

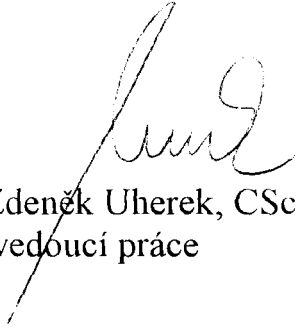
Práci považuji za vysoce kvalitní. Je na ní patrné, že se autor tématem dlouhodobě zabývá a že k jeho zpracování sbíral zkušenost nejen studiem relevantních písemných pramenů, ale i pobytem v USA.

Práce i po formální stránce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaný stupeň hodnocení: výborně

V Praze 20. 5. 2007

PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.
vedoucí práce